

Z praxe škol

Co mi dala a vzala praxe na VOŠS

Po téměř třech letech na této škole jsem již prošla mnohá zařízení. Byla jsem v pečovatelské službě, na úřadu městské části Brna, v Armádě spásy, na OÚ na odboru sociálně právní ochrany dětí a odboru sociální prevence, naposledy jsem praktikovala v Poradně pro ženy v tísni.

Myslím, že mi praxe dala mnoho. Byly to především znalosti a zkušenosti. Nejedná se jen o příjemné zkušenosti, ale i nepříjemné. Díky nim jsem se naučila poznat, kdy lidé moji pomoc zneužívají. Mám pocit, že dříve jsem byla velice naivní a pokud mne někdo požádal o pomoc, snažila jsem se mu co nejlépe vyhovět, aniž bych brala ohled na sebe. Domnívám se, že právě na mé první praxi jsem na toto doplatila. Už vím, že není nutné člověku pomoci za každou cenu a hlavně, že nikdy nemůžu problém za člověka vyřešit sama. Já ho můžu pouze vyslechnout, říci svůj názor, poskytnout informace, ale to, jak problém bude řešit, záleží už jen na něm.

Na praxích jsem se také seznámila se zajímavými lidmi, s kterými bych se možná vůbec nepotkala, kterých si velice vážím a jsem ráda, že jsem se s nimi mohla setkat. Také jsem se podívala do míst, kam bych se normálně dostat nemohla. Jen těžko bych mohla navštívit a promluvit si s romskou rodinou, které se městský úřad chystal zbourat polorozpadlý dům, v kterém žila. Také by asi nebylo jednoduché dostat se do výchovného ústavu pro mládež a tam si povídat s mladíkem o tom, jak vykrádal auta.

Tyto situace a místa mne naplnila silou již poznaného. Příště již nebudu tolik překvapená, až půjdu na šetření k matce dvou dětí, která žije v plísni smrdícím a obrostlém domu a bohužel nezvládá domácnost. Kde člověk jen v duchu přemítá nad všemi možnými infekčními chorobami, které existují a rozhodně se vyskytují v této domácnosti, a snaží se zabránit nahému dítěti plázcímu se po opravdu špinavé zemi, aby si do pusy necpalo slepičinec.

Také příště lehčeji překonám strach, až půjdu připomenout, že dnes probíhá soud, na který matka rozhodně musí přijít a v bytě bude pouze člověk, který několik let sexuálně zneužíval svoji nevlastní dceru, či až budu na osamělém setmělém místě s člověkem, který se mi svěří, že ho právě pustili po dvaceti letech z psychiatrické léčebny.

V Poradně pro ženy v tísní jsem viděla perfektně vedené rozhovory s klientkami. Těmto klientkám, které byly dlouhodobě brutálně týrané svým mužem, byla poskytnuta velice profesionálním způsobem psychologická, sociální a hlavně právní pomoc. Poprvé v praxi jsem se setkala s aktivním nasloucháním, dodáváním klientce sebedůvěry atd. Zde jsem poznala, že tento způsob vedení rozhovoru má přeci jenom něco do sebe, a je škoda, že jsem se s ním na jiných pracovištích nesešla.

Prostřednictvím Poradny jsem se také setkala se selháním sociální pracovnice na jednom z úřadů městských částí Brna, která nevydržela výhrůžky a nátlak muže, který několik let brutálně týral svoji ženu a nyní ji prostřednictvím dětí a této sociální pracovnice může vydírat nadále. Co však může sociální pracovnice dělat, když za ní přijde muž, který jí sdělí, že buď udělá, co on po ní žádá, nebo si na ni někde počká a zbije ji do bezvědomí? Ona ví, že tento člověk je toho schopen. Od té doby se ptám sama sebe: Byla bych tak silná, abych mu řekla ne? Měla bych sílu se mu vzepřít? V skrytu duše doufám, že ano, ale našla bych tuto sílu i po dvaceti letech výkonu této profese a značné otupělosti?

Díky praxi jsem začala pochybovat. Pochybovat o tom, zda opravdu tuto profesi chci vykonávat. Zda vůbec psychicky unesu na mne se hrnoucí problémy jiných lidí, když mám často těžkosti s vyřešením problémů vlastních. Například sociální pracovnice na OÚ má v průměru okolo tří set klientů. Právě v této profesi člověk jen zřídka vidí úspěchy či výsledky své práce. Ani společnost se na toto povolání nedívá s nějakou úctou. Pod pojmem sociální pracovnice si lidé představí všelicos od pracovnice na veřejných záchodních až po prostitutku. Pokud bych někdy vykonávala práci sociální pracovnice, vždy se na mne lidé budou dívat s určitým despektem a vždy pro ně budu jen „sockou“. A to přesto, že se jim budu snažit co nejlépe pomoci řešit jejich problémy.

Po všech těch praxích, které jsem absolvovala, můžu říct, že toto povolání je nedocenené. Sociální pracovnice žijí ve stresu, řeší neustále cizí problémy, když se někomu znelíbí, může si na ně kdekoliv počkat (příspěvek za rizikové povolání na OÚ činí 200 Kč), nikdy se nezavděčí všem a jen málokdy uvidí výsledky své práce. Z tohoto výčtu lze usoudit, co mi praxe vzala. Vzala mi iluze.

Jiřina Dousková